

Landlige løjer

Af KRISTEN BISGÅRD KJELDGAARD

Kristen Bisgård Kjeldgård (f. Gudnæsstrand 1885, d. Kjellerup 1951) var lærer i Klitløkke 1914-16, derefter i Hurup 1916-22 og endelig i Kjellerup 1922-51.

Den efterfølgende beretning, om en ”stærk mand”s besøg hos Kræn Svålgård er nedskrevet omkring 1940. Det er ikke oplyst, hvor og hvornår besøget hos Kræn Svålgård fandt sted.

Et puds

I gamle dage var det skik i Thy - og måske også andre steder - at man i vintertiden, da der var lidt at bestille på gårdene, gik rundt og prøvede kræfter med hinanden. Man ”trak krog” og brødes, og mange er de stole og borde, der efter striden lå med brækkede ben. Og ske kunne det jo også, at deltagerne tog så hårdt på hinanden, at det gav både værk- og benbrud.

Men dysterne var godmodige. Man måtte ikke blive vred, og bagefter drak man gammeløl og kaffepunche, og denne del af ”stærk mand”s besøg tog gerne natten med.

Sådan også hos Kræn Svålgård, der havde fået besøg af en flere mil derfra boende stærk mand. Kræn Svålgård havde været den stærkeste i brydningen, men ved ølkruset stod den anden sig.

Om morgenen var Kræn Svålgårds gæst ude at trække frisk luft og stod i gårdsledet, da en fattig husmand kom hen imod ham.

”Æ de æ mand?” spurgte husmanden forsigtigt.

- Jow, det var det da.

- ”Kan æ ett fo let halm te strøels ve dæ?”

Kræn Svålgårds gæst grundede lidt, og fandt snart ud af, at nu kunne han spille sin vært et puds. - ”Jow, vi skal ha’ tækket æ låd om, sagde han, og no ka do rees æ stig og begynd og ryd ner fræ ovenå, så mo do ta lisså møj, do kan bær!” Så gik han ind og fortsatte underholdningen af den noget søvnige vært, idet han gennem vinduet holdt øje med husmanden.

Da husmanden var kommet op på tagrygningen og var godt i gang med at rive halmen ned, siger gæsten løst henkastet: ”Do ska’ nok ha’ tækket di hus om”.

- Nej, go ska æ ett, kommer det lidt fornærmet fra Kræn Svålgård.

- ”Ja, da er der jæn ve og ryd’ å æ låd, så wel do wal osse ha’ tækket ijæn”.

Nu blev Kræn Svålgård vågen, og da han fik syn for sagen, kan det nok være han kom ud. Et ocean af trusler og forbandelser væltede op om den stakkels intetanende husmand, der priste sin lykke, at han sad så højt oppe - hvad der jo i virkeligheden var hans ulykke.

Først da anstifteren af spøgen havde moret sig tilstrækkeligt, kom han til og fik befriet stakkelen, så han uden livsfare kunne komme ned på jorden igen. Forsoningen fejredes derefter ved et par ekstra kaffepunch; og med genrejst livshåb forlod husmanden gården med et vældigt bundt halm på nakken. Og med ikke mindre tilfredshed drog gæsten hjem efter sit vellykkede besøg - han havde pudset Kræn Svålgård.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og Vester Hanherred 1975, side 78-79).